

Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów Państw Członkowskich zgromadzonych w Radzie na temat roli rozwoju umiejętności i kompetencji w realizacji celów Strategii Lizbońskiej

(2005/C 292/02)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ I PRZEDSTAWICIELE RZĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ZGROMADZENI W RADZIE,

Mając na uwadze:

1. Konkluzje Rady Europejskiej przyjęte w marcu 2005 r. ⁽¹⁾, które dostarczyły nowego bodźca Strategii Lizbońskiej poprzez położenie akcentu na wzrost i zatrudnienie przy jednoczesnym podkreśleniu roli wiedzy, innowacji i kapitału ludzkiego oraz procesu uczenia się przez całe życie jako niezbędnych elementów osiągnięcia tych celów.
2. Lizbońskie zintegrowane wytyczne na lata 2005–2008 „Wzrost i zatrudnienie” ⁽²⁾ wzywające do dostosowania systemów edukacji i szkoleń poprzez:
 - podnoszenie i zapewnianie ich atrakcyjności, otwartości i jakości;
 - reagowanie na nowe potrzeby zawodowe oraz wymagania dotyczące kluczowych kompetencji i przyszłych umiejętności poprzez lepsze definiowanie i przejrzystość kwalifikacji, ich rzeczywiste uznawanie oraz potwierdzanie wykształcenia pozaformalnego i nieformalnego.

PRZYPOMINAJĄ, ŻE

1. Komunikat z Maastricht z grudnia 2004 r., będący elementem Procesu Kopenhaskiego, wzywał do położenia nacisku na „dostosowanie kształcenia zawodowego i szkoleń zawodowych (VET) do zapotrzebowania na wysoko wykwalifikowaną siłę roboczą na rynku pracy w gospodarce opartej na wiedzy” i rozwój europejskich ram kwalifikacji „opartych głównie na kompetencji i wynikach kształcenia”.
2. Stanowiące element programu prac „Edukacja i szkolenia 2010” wspólne sprawozdanie tymczasowe za rok 2004 ⁽³⁾ wezwało do zacieśnienia partnerskiej współpracy (na szczeblu krajowym, regionalnym, lokalnym i sektorowym) w celu rozwoju elastycznych i skutecznych systemów edukacji i szkoleń, a także do opracowania europejskich ram kwalifikacji, w sprawie których Komisja aktualnie prowadzi konsultacje.

PODKREŚLAJĄ, ŻE

1. W rozumieniu niniejszych konkluzji „umiejętności i kompetencje” obejmują cały zakres rezultatów wszelkich form kształcenia, także rezultaty wykształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego. Umiejętności i kompetencje przyczyniają się do samorealizacji, aktywnego obywatelstwa

i spójności społecznej, oraz stanowią podstawę wzrostu gospodarczego. Mają też pozytywny wpływ na zdolność adaptacji, innowacyjność oraz rozwój przedsiębiorczości.

2. Podniesienie wydajności, rozwój przedsiębiorczości i zwiększenie zainteresowania wynikami badań oraz innowacjami poprawiłyby stan gospodarki UE.

KŁADĄ NACISK NA FAKT, ŻE

1. Wzrost umiejętności i kompetencji pracowników poprawia wydajność. Wykwalifikowana siła robocza jest w stanie lepiej dostosowywać się do zmian w dynamicznej gospodarce opartej na wiedzy, a osoby z większym zakresem umiejętności i kompetencji mają większe szanse na społeczną integrację, samorealizację i odgrywanie aktywnej roli w społeczeństwie.
2. Oparte na wiedzy społeczeństwo oraz gospodarka wymagają od swoich obywateli właściwego poziomu podstawowych kompetencji, także z zakresu techniki cyfrowej oraz e-umiejętności, jak również zdolności do zwiększania umiejętności i kompetencji zgodnie z wymogami.
3. Nie da się osiągnąć wzrostu gospodarczego, gdy inwestycje w umiejętności i kompetencje ogranicza się jedynie do osób dobrze wykształconych. Znaczące sukcesy gospodarcze można również osiągnąć poprzez poprawę podstawowych kompetencji i poprzez dążenie do spełniania potrzeb grup nisko wykwalifikowanych i pokrzywdzonych, także poprzez lepsze wykorzystanie istniejących umiejętności i kompetencji, na przykład osób starszych.

ZGADZAJĄ SIĘ, ŻE

1. Rozwój umiejętności i kompetencji jest kluczowym elementem strategii uczenia się przez całe życie. Powinny one obejmować nabycie podstawowych kompetencji i opierać się na skutecznych systemach edukacji ogólnej i szkoleń, co da w efekcie społeczeństwo chętne do odnawiania i rozwijania umiejętności i kompetencji przez całe życie. Należy wspierać poszanowanie kształcenia zawodowego i szkoleń zawodowych (VET) na równi z systemem edukacji ogólnej oraz wzmacniać powiązania między tymi systemami. Stałe poradnictwo ma również decydujące znaczenie we wspieraniu osób w osiągnięciu i odnawianiu swoich umiejętności i kompetencji.

⁽¹⁾ Dok. 7619/1/05.⁽²⁾ Dok. 10205/05 (zostanie opublikowany w Dz.U.).⁽³⁾ Dok. 6905/04.

2. Ministrowie odpowiedzialni za edukację i szkolenia odgrywają kluczową rolę w zagwarantowaniu skutecznych strategii nabywania umiejętności i kompetencji. Aby osiągnąć ten cel, konieczna jest ścisła współpraca z odpowiednimi ministerstwami.
3. Polityki dotyczące edukacji i szkoleń powinny również uwzględniać podejście długofalowe, tak aby przewidywać jakie umiejętności, kompetencje i zawody będą potrzebne społeczeństwu i gospodarce.
4. Właściwe ministerstwa powinny zatem zapewnić aktywne uczestnictwo partnerów gospodarczych i społecznych, oraz innych zainteresowanych stron, w tym instytutów badawczych, w rozpoznawaniu/określaniu zapotrzebowań poszczególnych sektorów na umiejętności i kompetencje. Takie partnerstwa mogą poprawić wydajność, zmniejszyć braki w umiejętnościach i dostarczyć pracodawcom bodźców do kształcenia i szkolenia własnych pracowników.
5. Ustanowienie europejskich ram kwalifikacji powinno zaowocować większą przejrzystością i uznaniem umiejętności i kompetencji potrzebnych na rynku pracy oraz umożliwić sektorom podjęcie na szczeblu europejskim nowych wyzwań w zakresie edukacji i szkoleń.
6. Innowacyjne metody oferowania nauki, na przykład przy wykorzystaniu technologii ICT, pozwalają na szersze uczestnictwo w procesie uczenia się przez całe życie, umożliwiając w ten sposób redukcję wykluczenia społecznego i poprawę umiejętności godzenia życia zawodowego z prywatnym. Poprawa współpracy z instytucjami oświatowymi oraz skuteczne wykorzystanie infrastruktury ICT mogą ułatwić zapewnienie pracownikom edukacji dostosowanej do ich potrzeb.

WZYWA WSPÓLNIE PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE I KOMISJĘ DO:

1. zajęcia się problemem umiejętności sektorowych w kontekście rozwijania umiejętności i kompetencji w ramach programu pracy „Edukacja i kształcenie 2010”;
2. zastosowania przyszłych instrumentów wspólnotowych w dziedzinie edukacji i szkoleń do wspierania rozwoju sekto-

rowych metod nabywania umiejętności i kompetencji dotyczących zarówno kształcenia zawodowego i szkoleń zawodowych (VET), jak i szkolnictwa wyższego.

ZACHĘCAJĄ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE DO:

1. zapewnienia skutecznej współpracy między zainteresowanymi ministerstwami w rozwoju strategii nabywania umiejętności i kompetencji, łącznie z okresem przygotowywania ich rocznych krajowych sprawozdań na temat realizacji założeń Strategii Lizbońskiej i w ramach ich krajowych strategii procesu uczenia się przez całe życie;
2. budowania partnerstwa z kluczowymi zainteresowanymi stronami, na szczeblu krajowym, regionalnym, lokalnym i sektorowym, także z pracodawcami i związkami zawodowymi, zgodnie z ustawodawstwem krajowym i praktyką. Partnerstwa takie powinny tworzyć system odpowiadający zapotrzebowaniu, uwzględniający umiejętności i kompetencje konieczne w dłuższej perspektywie, zachęcający do inwestowania w umiejętności i kompetencje oraz ukierunkowany na spełnianie konkretnych potrzeb grup pokrzywdzonych;
3. zainicjowania współpracy między instytucjami edukacyjnymi i szkoleniowymi w celu wykorzystania istniejącej infrastruktury ICT, aby zwiększyć udział w procesie uczenia się przez całe życie oraz poprawić poziom e-umiejętności obywateli.

ZACHĘCAJĄ KOMISJĘ DO:

1. utworzenia w 2006 r. grupy Państw Członkowskich pragnących rozwoju wzajemnych działań edukacyjnych w zakresie umiejętności sektorowych w ramach programu prac „Edukacja i Szkolenia 2010”;
2. wezwania Europejskiego Centrum Rozwoju Szkolenia Zawodowego (CEDEFOP) i, w stosownych przypadkach, Europejskiej Fundacji Kształcenia do przygotowania w 2006 r. przeglądu różnych sektorowych metod nabywania umiejętności i kompetencji w UE oraz w państwach przystępujących i kandydujących.